

MEDBORGARINITIATIV

Eftersom mitt medborgarförslag Från 2018 rörande ett minnesmärke över "Ryglatattarna" ännu inte blivit vederbörligt behandlat - vare sig i kulturnämnden eller av dess förvaltning, så lägger jag härmed ett nytt (numera kallat medborgarinitiativ).

Jag föreslår alltså (änyo) att det i Rögla (eller Rygla som byn egentligen heter) uppförs ett minnesmärke över "Ryglatattarna".

Den kontextuellt korrekta benämningen på de resanderomer som fördomdags dominerade gatubilden i byn.

Ett sådant minnesmärke skulle bli det första i Sverige "den resanderomska kulturen till ära". Det första i Sverige!

Därutöver så skulle de båda kommunala målen "konst och kultur även till landsbygden" samt (utifrån statliga och regionala direktiv till landets museer) "lyfta och belysa de svenska minoriteterna" äntligen kunna uppfyllas.

Enligt tjänsteskrivelsen inför kulturnämndens möte 2019-02-06 så föreslår förvaltningen bifall till mitt medborgarförslag (bra!) men man förordar dessvärre också (okunnigt och mindre bra!) att minnesmärket blir av samma modell (påle) som de svenska romerna "förädrades" i Kivik, Sit Olof, Degeberga, Arkelstorp och Bromölla.

Inte det minsta representativa, erbarmligt fula och därtill lika förgängliga som den påle Ernst-Hugo Järegård "förädrades" nere

Minnesmärket över "Ryglatattarna" får inte bli annat än vackert, representativt, beständigt samt i harmoni med byn och dess omgivningar. I detta mitt (nya) medborgarinitiativ ingår därför också att minnesmärket blir i form av en relief (i lämplig metall) mot naturstensbakgrund. Som förlaga till reliefen, det fantastiska fotografiet på "Ryglatattarna" från omkring 1920. Hela den resanderomska kulturen fångad på en och samma bild!

Jag förväntar mig (den här gången) att bli inbjuden till nämnden - för fullt ut vederbörlig behandling av mitt medborgarinitiativ.

För övrigt finns Jon Petterssons utredning (med bevis för stor resanderomsk närvaro i och kring byn) diarieförd under nummer 2022.312 (2022-03-24).

Carl Bengtsson
Gamla Lundavägen 1024
271 91 YSTAD

Carl Bengtsson
2024-07-17

Den resanderomska kulturen till ära

Att kulturmånden ställt sig positivt till mitt medborgarförslag rörande ett minnesmärke över "Ryglatattarna" här i Rögla by (eller Rygla som byn egentligen heter) visar att man i Ystads kommun erkänner resandefolket och den resanderomska kulturen som del av vår historia.

Det visar också att man i kulturnämnden tagit fasta på att "även landsbygden måste få ta del av kommunens utökade satsning på konst och kultur". Samt att man nu även uppmärksammar och lyfter den folkliga kulturen.

För om det är något som resanderomerna (förr kallade tattare) verkligen representerar - så är det populärkulturen. Jag citerar återigen Ehrling Wahlgren. "Ett folk vars bidrag till svenskt kultur- och nöjesliv är helt enastående".

Ett stort tack till kulturnämnden och ordföranden Sverker Meyer (M) som förstod vad mitt medborgarförslag handlade om.

Att sedan Ystad kommuns ansträngda ekonomi gör att minnesmärket får vänta ett tag - är något som jag har full förståelse för.

"Ryglatattarna" omkring 1920. På väg (pre drommen) med musik och småhandel.

Jag till och med välkomnar det eftersom det sista vi vill ha här i byn är ett minnesmärke av den typ som de svenska romerna fick borta i Kivik och Sankt Olof - och som från tjänstemannahåll förordats även här. Dessa pålar är lika mycket en skymf mot de svenska romerna som pålen nere vid järnvägsstationen är en skymf mot Ernst-Hugo Järegårds minne.

Samma erbarmliga utformning - och inte det minsta representativa. Vad vi istället vill se är en relief på det fantastiska fotografiet från omkring 1920. Ett fotografi som så

precis beskriver resandefolkets kulturen. På väg (pre drommen) med musik och småhandel.

Inget ont som inte också har något gott med sig - så tack vare kommunens dåliga ekonomi, ges nu ytterligare tid att fundera över minnesmärkets utformning.

Det kan inte nog understrykas hur viktigt det är att vi får ett representativt och vackert minnesmärke - som kan stå tidens tand an, smälter in i miljön och inte inbjuder till skadegörelse.

Så på inga villkor en påle av den typ som de

svenska romerna fick borta i Kivik och Sankt Olof. Det måste bli rätt - Sveriges första minnesmärke, den resanderomska kulturen till ära.

CARL BENGTTSSON
Rygla

● Fotnot. Till gruppen svenska romer räknas de romer som kom till Sverige under senare delen av 1800-talet (Taikon, Caldaras, Dimitri med flera) - medan resanderomerna funnits i landet sedan början av 1500-talet. (Genomgående-svenska familjenamn såsom Lindgren, Björk, Johansson, Rosengren och så vidare)

Ystads kommun

Kulturnämnden

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2019-02-06

KN 2018/66

2019.32

2019-02-14

KN § 7

Dnr 2018/66

Medborgarförslag om minnesmärke över Ryglatattarna

Kulturnämnden beslutar

Kulturnämnden ser positivt på medborgarförslaget och ger förvaltningen i uppdrag att utreda frågan vidare.

Protokollsanteckning

Bengt Gunnarsson (SD) lämnar följande protokollsanteckning:

Jag är principiellt emot den här typen av minnesmärke då det kan gå inflation i monument – kanske kan de få uppmärksamhet på annat sätt.

Sammanfattning av ärendet

Medborgarförslaget innebär att det i Röglå by placeras ett minnesmärke över de ”Ryglatattare” (romer) som tidigare var ett inslag i trakten. Liknande minnesmärken har de senaste åren i ett projekt genom Regionmuseet i Kristianstad placerats på flera centrala platser för den romska kulturen i Skåne.

Det finns i de statliga och regionala direktiven till museerna ett mål att särskilt lyfta fram och belysa de svenska minoriteterna. Ystad har ännu inte haft möjlighet att agera inom det målområdet.

Förslagvisvis bifalles medborgarförslaget och kontakter tas med Regionmuseet för att skapa ett minnesmärke i samma form som de övriga i förslaget nämnda (Kivik, S:t Olof mm). Det finns eventuellt material kvar från det tidigare projektet. Viktigt också att slå fast ansvar och säkerställa resurser för framtida skötsel av minnesmärket.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag om minnesmärke över Ryglatattarna, Hid KN 2018.430
KF § 121/2018-08-16 Redovisning av inkomna medborgarförslag, Hid KN 2018.431
Tjänsteskrivelse av Sebastian Goksör, museichef Klostret i Ystad 18 januari 2019.

Förslag till beslut

Kulturnämnden ser positivt på medborgarförslaget och ger förvaltningen i uppdrag att utreda frågan vidare.

Justerares signatur